

Het puin.

Herinneringen blijven, maar zijn niet altijd meer duidelijk traceerbaar. In een half mensenleven lijken onprettige herinneringen te verwateren. Misschien om gemakkelijker mee te kunnen leven. Fijne herinneringen blijken achteraf de hoogtepunten in je aardse bestaan te zijn geweest.

“he, ja, vertel nog eens over vroeger ...” Je hoort het niet meer zo vaak. Welke gedachtenspingsels over gebeurtenissen uit je jeugd passen nog in deze tijd?

Toevallig kwam ik een antwoord tegen op de vraag wat er met het puin van het gebombardeerde Rotterdam was gebeurd. Het waren de antwoorden die wij wel wisten: van de gedempte kanalen, verstevigde wegen, de wederopbouw van de Rotterdamse Schouwburch en ander nuttig hergebruik.

Wat ik bij de opsomming echter miste, was de stortplaats van het puin op het Land van Hoboken. Dit was een groot stuk land, liggend tussen Rochussenstraat, Tunnel-traverse, Westzeedijk en Westersingel. Eigenlijk precies het stuk land waar nu het Erasmus ziekenhuis staat. Het puin was “zeker wel tien meter hoog”. Ik was nog klein en in 1943 pas tien jaar oud.

Er omheen een diepe gracht met water, wat wij de “tankval” noemden.

Het puin was alleen strikt toegankelijk voor de Duitse soldaten. Op de vlak gemaakte bovenkant, stonden de zogenaamde “kraaiennesten”, betonnen bunkers met zware mitrailleurs tegen luchtaanvallen. Het was een angstaanjagend geheel en voor iedereen streng verboden gebied.

Echter, na de bevrijding toen de Duitsers waren verdwenen, veroverden wij, de jeugd, Het Puin. Het werd ons speelterrein, ondanks de bordjes VERBODEN TOEGANG Artikel 461 Wetboek van Strafrecht en het nadrukkelijke verbod van onze ouders niet te vergeten.

Het was heel spannend.

Mijn vriendjes, ik moet het anders zeggen, ik was meeloper bij een groepje stoere jongens en meisjes waar ik zeer van onder de indruk was; zij bedachten spelletjes waar ik het benauwd van kreeg.

Na het verstoppertje spelen en loeren of er misschien nog Duitsers waren achtergebleven, vond iemand van ons kogels en munitie, achtergelaten bij de “kraaiennesten”. Grote, angstige opwindung maakte zich van ons meester en een nieuw spel was geboren: munitie zoeken!

Eerder waren blikken met kaakjes letterlijk uit de lucht komen vallen en moesten uitgedeeld worden om na de hongerwinter weer wat bij te sterken. Ik was bij de padvinderij, nog bij de welpen, en had een zakmes met blikopener. Ik moest daarom op de vrachtauto zitten, blikken openen en handvol kaakjes uitdelen. Een merkwaardige ervaring.

Op het puin lagen ook van deze blikken, maar dan leeg en dus een goede container voor de gevonden munitie. Bij de padvinderij was het altijd een feest om een kampvuur te maken en met een gitaar erbij, stomme liedjes te zingen. Dus ook hier op het puin werd hout verzameld voor een kampvuur. Bij het knetterende vuur, waarbij de vlammen hoog oplaaiden, werd het idee geboren een blik gevuld met munitie op het vuur te gooien en kijken wat er zou gebeuren.

Wij snelden de bunker in en gluurden over de rand van het beton naar het vuur.

Opeens begon de munitie te brommen, te knallen en te fluiten. Ontploffend kruit en fluitende kogels vlogen alle kanten uit, het was niet meer te stoppen.

Weggedoken en bibberend in de bunker zaten wij als angstige hazen te hopen dat het zou stoppen. Sommigen gilden van angst. Ik weet niet meer hoe lang het duurde, maar het leek een eeuwigheid. Van mijn leven ben ik nooit meer zo bang geweest.

Koos Beijn.